

Doskonalenie dostępu do dziedzinowych zasobów informacyjnych

Agnieszka Młodzka-Stybel, CIOP-PIB

**X KRAJOWE FORUM
INFORMACJI NAUKOWEJ I TECHNICZNEJ**

**BEZPIECZNA, INNOWACYJNA I DOSTĘPNA INFORMACJA
PERSPEKTYWY DLA SEKTORA USŁUG INFORMACYJNYCH
W SPOŁECZEŃSTWIE WIEDZY**

wrzesień 2009, ZAKOPANE

Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy (CIOP-PIB)

- działa na rzecz kształtowania bezpiecznego, higienicznego i ergonomicznego środowiska pracy i życia człowieka

Biblioteka CIOP-PIB

- Biblioteka CIOP-PIB jest biblioteką specjalistyczną, dysponującą bogatym księgozbiorem z dziedziny bezpieczeństwa i **ochrony zdrowia człowieka w środowisku pracy**
- Interdyscyplinarny charakter zbiorów - zasoby biblioteki reprezentują **niemal wszystkie dziedziny nauki**, zarówno humanistyczne jak i techniczne, a także obszerne zbiory o charakterze uniwersalnym - słowniki, encyklopedie, leksykony i poradniki

Księgozbiór Biblioteki

- ok. 30.500 **wydawnictw zwartych** - książki i materiały informacyjne, prace naukowo-badawcze
- ok. 180 tytułów **czasopism polskich** (w tym 102 tytuły naukowych i specjalistycznych) oraz 86 tytułów czasopism **zagranicznych**

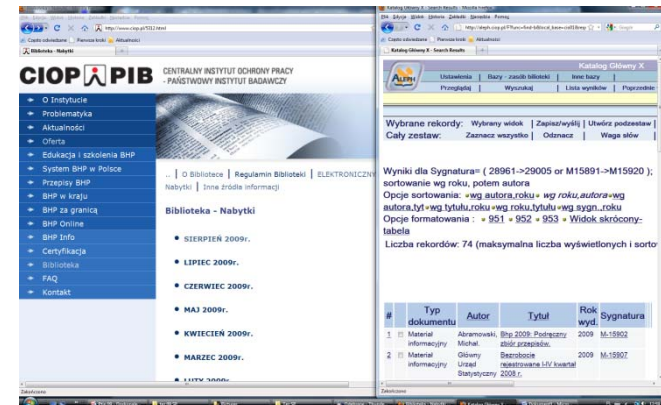
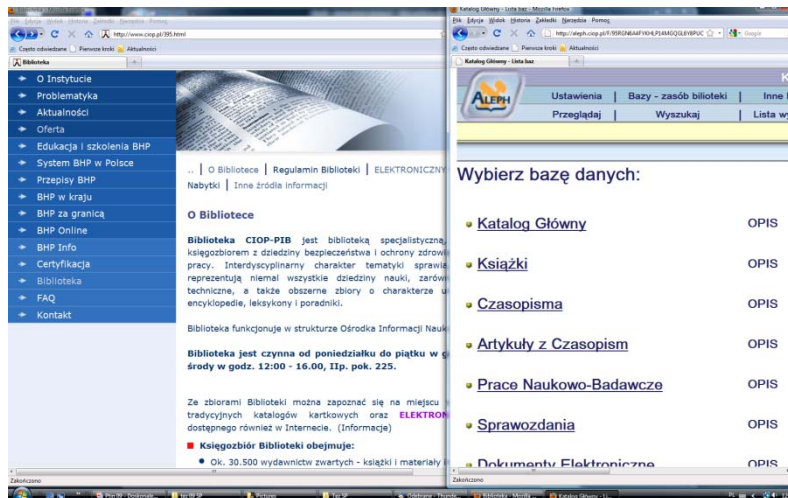
Katalog elektroniczny Biblioteki

- biblioteczny system komputerowy ALEPH (Ex Libris, wersja 16,)
- bazy katalogu: książki, materiały informacyjne, artykuły z czasopism, dokumenty elektroniczne, prace naukowo-badawcze, zestawienia bibliograficzne
- interdyscyplinarny zakres tematyczny księgozbioru
- wielojęzyczny tezaurus dziedzinowy

The screenshot displays the ALEPH library catalog interface. The left pane shows a list of records, with the selected record being 'BK Nr sys. 122 Kompleksowa ochrona odgromowa i przepięcie [Sowa, Andrzej]'. The main pane shows the MARC record details for this book, including fields for LDR, 008, 010, 020, 040, 041, 044, 100, 245, 260, 300, 680, 690, and 885. The right pane shows the 'Pełny widok rekordu' (Full record view) for the selected record, displaying the title 'Kompleksowa ochrona odgromowa i przepięcia', author 'Sowa, Andrzej', and publisher 'Warszawa : Centralny Ośrodek Szkolenia i Wydawnictw SEP, 2005'. The record also includes fields for ISBN (8389008750), language (pol), and various subject terms (CIS Tezaurus).

Witryna internetowa Biblioteki

- w serwisie internetowym Instytutu, pod adresem: <http://www.ciop.pl/395.html>
- Dostęp do katalogu elektronicznego Biblioteki
- oraz innych zasobów informacji:
 - Baz specjalistycznych (krajowych i międzynarodowych)
 - Baz czasopism elektronicznych EBSCO i PROQUEST

Użytkownicy informacji specjalistycznej

- **użytkownikami zbiorów Biblioteki** są pracownicy naukowci, dydaktyczni i studenci publicznych i niepublicznych wyższych uczelni, szkół, pracownicy, pracodawcy oraz wszystkie osoby zainteresowane problematyką szeroko rozumianej ochrony pracy

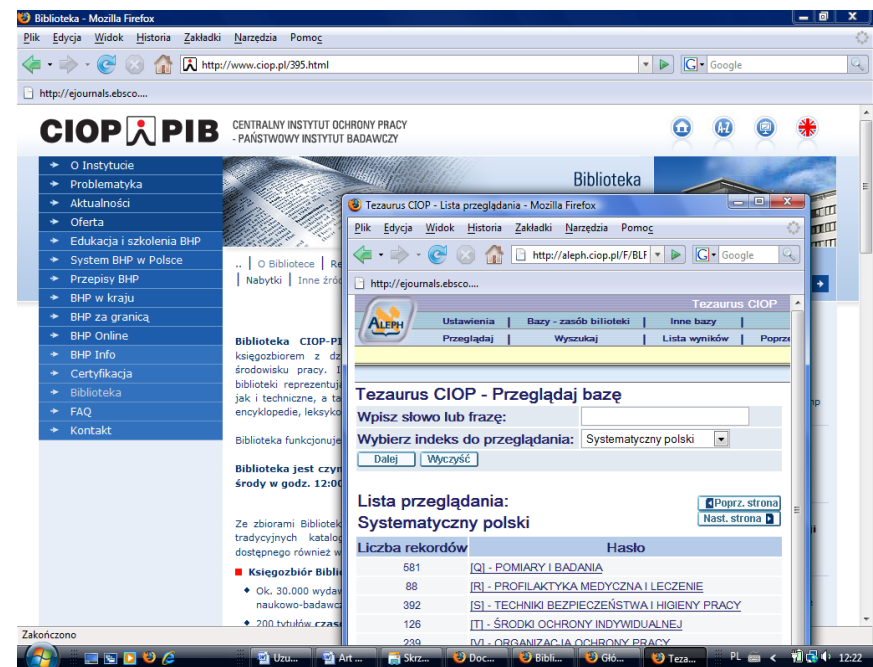
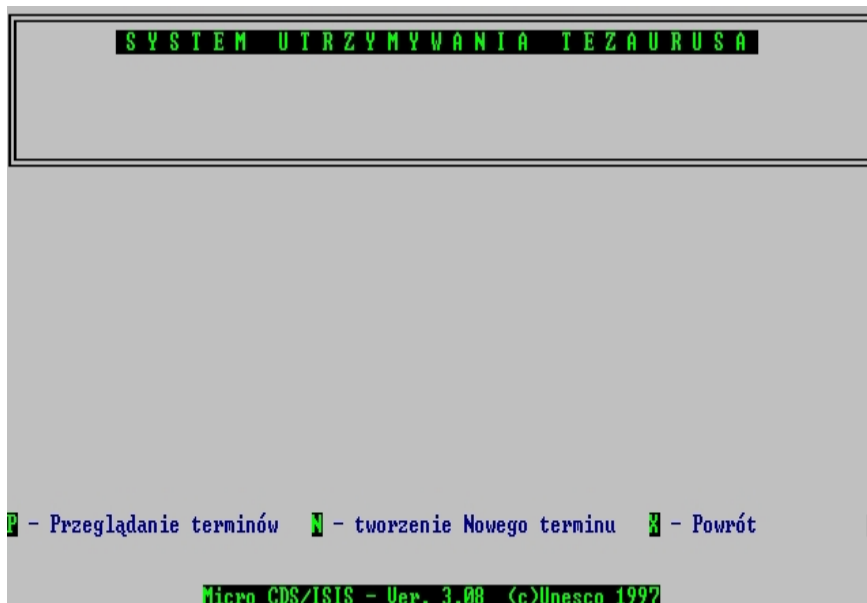
Kierunki prac związanych z doskonaleniem dostępu do specjalistycznego piśmiennictwa

- Rozbudowa zasobów, prace nad katalogiem elektronicznym, prace związane z tezaurem i jego aplikacją w systemie
- Popularyzacja piśmiennictwa, ukierunkowanie na praktykę, rozbudowa strony internetowej Biblioteki
- Współpraca z czytelnikiem, kształtowanie postaw i umiejętności

Polski tezaurus (CIOP-PIB)

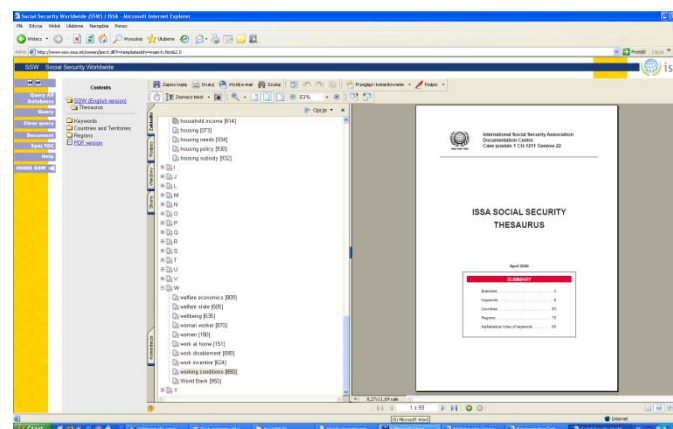
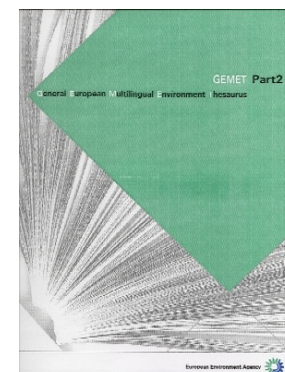
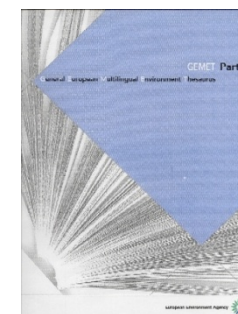
Bezpieczeństwo pracy i ergonomia

- Tezaurus dziedzinowy, opracowany w 1991 roku jako tłumaczenie i adaptacja Tezaurusu CIS z roku 1976, (baza THES (MICRO-CDS/ISIS, ponad 7 tys. wyrażeń, język polski)
- Aktualnie – jako baza wzorcowa w systemie ALEPH (powiązania bazy wzorcowej z bazami bibliograficznymi katalogu, ponad 12 tys. wyrażeń, słownictwo w 4 wersjach językowych)

Zakres prac nad tezauresem

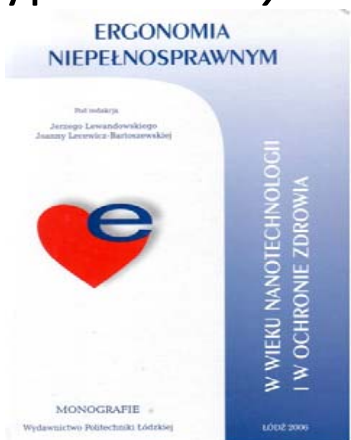
- Doskonalenie **polskiej wersji językowej** Tezaurusa, przegląd słownictwa z dziedziny szeroko rozumianego bezpieczeństwa pracy, bieżące zmiany aktualizacyjne
- **Weryfikacja opisów rzeczowych** rekordów bibliograficznych w system ALEPH z wykorzystaniem zaktualizowanej wersji Tezaurusa
- Gromadzenie i udostępnianie informacji na temat **źródeł terminologicznych** z dziedziny bezpieczeństwa pracy oraz ich popularyzacja wśród użytkowników informacji

Rozbudowa zbioru deskryptorów i askryptorów

- Wprowadzenie zmian w Tezaurusie CIOP-PIB „w ślad” za okresowymi zmianami Tezaurusu CIS (2007 r.): np. *nanotechnologia* (ang. *nanotechnology*)
- Powiązanie nowych deskryptorów z rekordami bibliograficznymi (przykład: *nanotechnologia* - 30 rekordów bibliograficznych)
- Nowe askryptory (przykład: askryptor *audit bezpieczeństwa* dodano do deskryptora *audit bezpieczeństwa*)

Id.	Państwo	Deskryptor POL	Deskryptor ENG	Deskryptor FRA	Deskryptor SPA
41/02	Zwł	CD-ROM	CD-ROM	CD-ROM	CD-ROM
42/02	Zwł	dokument internetowy	internet document	document sur internet	documento de internet
43/02	Zwł	zastosowanie mikrokomputerów	microcomputer applications	aplicaciones de microordenador	aplicaciones de microordenador
44/02	Zwł	program komputerowy	computer programme	programme informatique	programa de ordenador
45/02	Zwł	DVD	DVD	DVD	DVD
46/02	Zwł	trendy	future trends	prospectives	prospectiva
47/02	Zwł	wzrost produkcji	increase in productivity	accroissement de la productivité	incremento de la productividad
48/02	Zwł	proces produkcyjny	manufacturing process	procédés de fabrication	procedimientos de fabricación
49/02	Zwł	nanotechnologia	nanotechnology	nanotecnología	nanotecnología
70/02	Zwł	nowa technologia	new technologies	nouvelles technologies	nuevas tecnologías
71/02	Zwł	zakozy	occurrence	sources	fuentes
72/02	Zwł	wykorzystanie	uses	utilisations	usos
73/02	Zwł	bezpieczny produkt	product safety	sécurité des produits	seguridad de los productos
74/02	Zy	niebezpieczeństwo	hazard		
75/02	Zy	ryzyko uciążliwości	hazard		
76/02	Zy	ryzyko zdrowotne	hazard		

Weryfikacja opisów rzeczowych w rekordach bibliograficznych (z lat ubiegłych) - przykład

- **rekord książki:**

Sowa, Andrzej. *Kompleksowa ochrona odgromowa i przepięciowa*. Warszawa: Centralny Ośrodek Szkolenia i Wydawnictw SEP, 2005.

- **uzupełnienia deskryptorów:**

piorun, piorunochron, zabezpieczenie przed przepięciem, poradnik szkoleniowy

Współpraca międzynarodowa dot. tezaurusów w dziedzinie bezpieczeństwa pracy

CISDOC Search results (all hits)

Display hits in: English, French, Spanish

Format: short

31 of 378 (all)

- CIS 02-1535 Ministerial Resolution on OSH concerning the maximum weight of manual load that can be transported by a worker [Nicaragua]. La Gaceta - Diario Oficial
- CIS 01-1646 Electrical safety and Health [N]
- CIS 03-1600 Tolley's Inland 2001, 10th, 9th
- CIS 03-085 Adekoya N. P profile. Publ 1990, USA, Ju
- CIS 03-504 The Week En 25 Solina, Swi
- CIS 02-1835

- **Tezaurus CIS (CIS Occupational Safety and Health Thesaurus)** - wykorzystywany do indeksowania bazy bibliograficznej CISDOC (oraz Biuletynu CIS), dostarcza słownictwa do indeksowania stron internetowych CIS
- **Tezaurus ILO (ILO Thesaurus)** - wykorzystywany do indeksowania dokumentów w bazie LABORDOC, dostarcza słownictwa do opisu stron internetowych Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Tezaurus Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (Thesaurus of the European Agency of Safety and Health at Work) – wykorzystywany do indeksowania stron internetowych w witrynie Agencji

English CIS Thesaurus

All terms (Alphabetical)

All terms (Any position)

CAS Number CAS

CIS Facets

Terms and Synonyms	CIS Facet	English Term	CAS Number
(O)F LUORAMINO)F LUOROMETHYLFLUOR	Dabaf	(O)F LUORAMINO)F LUOROMETHYLFLUOR	CAS 16409-94-9
(1-METHYLETHYL)CYCLOHEXANE	Dabab	(1-METHYLETHYL)CYCLOHEXANE	CAS 6999-29-7
(2-BENZO)THAZOLYLTHIOUREA	Dabac	(2-BENZO)THAZOLYLTHIOUREA	CAS 21584-17-0
(2-METHYLPHENYL)THIOUREA	Dabdm	(2-METHYLPHENYL)THIOUREA	CAS 814-78-9
(4-AMINO)BUTYLDIETHOXYMETHYLSILANE	Dabmf	(4-AMINO)BUTYLDIETHOXYMETHYLSILANE	CAS 3037-72-7
(CHLORODIFLUOROMETHYL)BENZENE	Dabmt	(CHLORODIFLUOROMETHYL)BENZENE	CAS 348-50-9
(DICHLORODIFLUOROMETHYL)BENZENE	Dabmtd	(DICHLORODIFLUOROMETHYL)BENZENE	CAS 436-87-9
(DICHLOROMETHYL)BENZENE	Dapure	(DICHLOROMETHYL)BENZENE	CAS 99-87-3
(PHENYL)AZO)NAPHTHALENE	Dapw	(PHENYL)AZO)NAPHTHALENE	

English Term: (D)F LUORAMINO)F LUOROMETHYLFLUOROCYANAMIDE CAS Number: CAS 16409-94-9

French Term: (D)F LUORAMINO)F LUOROMETHYLFLUOROCYANAMIDE CAS Facet: Dabaf

Spanish Term: (D)F LUORAMINO)F LUOROMETILFLUOROCIANAMIDA

Buttons: Exit, Thesaurus, Français, Español

CIS Thesaurus - International occupational safety & health information centre

International Occupational Safety and Health Information Centre (CIS)

CIS Occupational Safety and Health Thesaurus

The CIS Thesaurus is the trilingual (English, French, Spanish) source of terms used to index the CIS bulletin and database. It can also supply "meta" tags for indexing Web pages, and its system of facet codes has been used to organize occupational safety and health libraries.

The terms are organized hierarchically according to their specificity. Each term is associated with a facet code, which is a combination of letters or numbers that indicates the place of the term in the hierarchy. The CIS Thesaurus represents a slight variation from the "classical" thesaurist paradigm because terms and their facets are not generally added to the thesaurus unless they have been used to index a document; it may happen that there is no generic term covering one or more terms at a particular level in the thesaurus, although there may be an even broader term further up the hierarchy.

The Thesaurus is maintained as a database at CIS. At intervals, the data are published in two formats: on paper and on CD-ROM. The printed version (1999) presents the terms in three orders: thematically by facet code, alphabetically and, in the case of chemical substances, numerically by Chemical Abstracts Service Registry Number. The CD-ROM edition (2001) provides easy navigation within the hierarchical structure and is searchable in English, French or Spanish.

For a better idea on the format you can take a look at a few typical sample pages and screen shots of the printed and computer-based versions respectively.

Upowszechnianie informacji o zasobach Biblioteki CIOP-PIB

- **Popularyzacja** czytelnictwa, promocja biblioteki
- Rozbudowa **witryny** – przyjaznej dla czytelnika
- Rozwój **kontaktów z czytelnikami**, ukierunkowanie osób poszukujących informacji
- Opracowanie i wydawanie tematycznych zestawień bibliografii

Ulotki informacyjne Biblioteki CIOP-PIB

CIOP PIB
Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy
ul. Czerniakowska 16, 00-701 Warszawa

Jeżeli poszukujesz
**informacji
i literatury**
z zakresu:

- zagrożeń i wypadków w środowisku pracy
- oceny ryzyka zawodowego
- systemów zarządzania bezpieczeństwem
- medycyny i fizjologii pracy
- ergonomii
- psychologii, socjologii pracy
- prawa pracy

BIBLIOTEKA CIOP-PIB
00-701 WARSZAWA
ul. CZERNIAKOWSKA 16
tel. (22) 623 36 90
e-mail: biblio@ciop.pl
www.ciop.pl/395.html

czynna:
pon, wt, czw, pt. 10⁰⁰ - 16⁰⁰
śr. 12⁰⁰ - 16⁰⁰

CIOP PIB

zajrzyj!

 Zajrzyj do Biblioteki
Centralnego Instytutu Ochrony Pracy
– Państwowego Instytutu Badawczego
i na stronę internetową
www.ciop.pl/395.html

Znajdziesz w nim:

- specjalistyczne poradniki
- karty oceny ryzyka zawodowego
- przykładowe listy kontrolne
- zbiory przepisów prawnych
- wydawnictwa naukowe
- tematyczne leksykony, encyklopedie, słowniki
- fachowe czasopisma

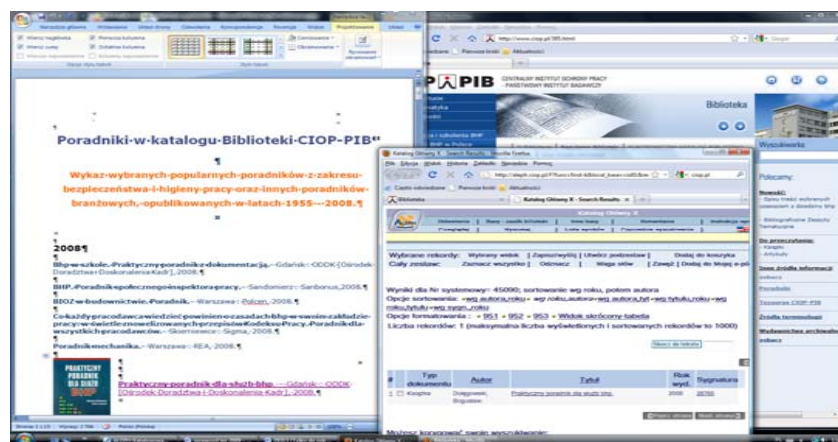
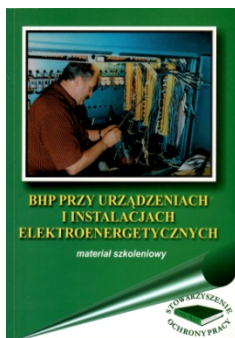
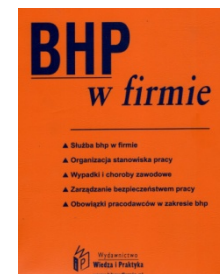

Elektroniczny Katalog Biblioteki
umożliwi wyszukanie interesującej Cię literatury

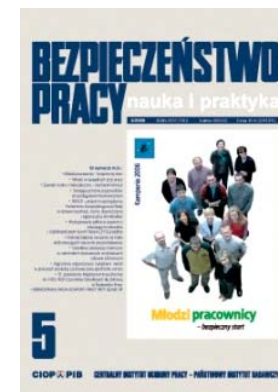
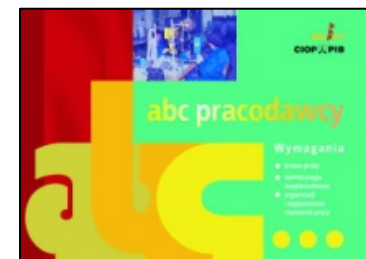
Rozbudowa witryny biblioteki

- Spisy treści wybranych czasopism krajowych
- Ukierunkowanie na praktykę - popularyzacja poradników
- Linki do innych źródeł informacji tematycznej
- Linki do wersji elektronicznych dokumentów

Aktualne uwarunkowania działań informacyjnych

- Przemiany w kierunku społeczeństwa informacyjnego:
 - obejmują w zasadzie wszystkie dziedziny funkcjonowania człowieka
 - w szczególny sposób dotyczą one jednak działań informacyjnych, bezpośrednio związanych z gromadzeniem i przetwarzaniem zasobów.
- **Konieczność dostosowywania się do zmian** związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego

Rozwój informatyzacji w Polsce

- a użytkownicy informacji z zakresu bezpieczeństwa pracy

- Generalnie - wzrost liczby użytkowników sieci Internet, coraz więcej osób korzysta regularnie z serwisów internetowych, katalogów elektronicznych, poszukuje informacji w sieci, **ale:**
 - **Zróżnicowanie potrzeb** informacyjnych a także **postaw czytelników** wobec technologii informacyjnych, złożonych metod i narzędzi wyszukiwawczych
 - **Znaczna grupa wciąż praktycznie nie posiada dostępu do sieci** Internet, lub wystarczających umiejętności komputerowych. Właśnie tych osób może często dotyczyć występowanie znacznego ryzyka wypadku przy pracy lub utraty zdrowia

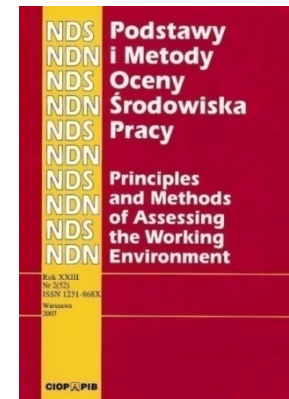
Udostępnianie zasobów Biblioteki

- **Użytkownicy zbiorów Biblioteki** –różnicowana grupa odbiorców przekazu informacyjnego (pod względem potrzeb informacyjnych, kwalifikacji, umiejętności komputerowych, dostępu do sieci)
- Proces budowy i rozwoju **katalogu elektronicznego**, wdrażanie modułu udostępniania, aplikacja bazy wzorcowej Tezaurus, plany związane z digitalizacją wybranych pozycji piśmiennictwa
- Zachowanie „**tradycyjnych**” form udostępniania zbiorów: kontakt z bibliotekarzem, wsparcie informacyjne

Podsumowanie

- Kierunki prac rozwojowych Biblioteki związane są z dostosowaniem do zmian, **doskonaleniem dostępu do dziedzinowych zasobów informacyjnych** zróżnicowanym grupom odbiorców, reprezentującym różne dziedziny nauki oraz praktykom, poszukujących konkretnych informacji fachowych
- **Specyfika dziedziny bezpieczeństwa pracy**, konieczność kształtowania postaw, świadomości, rozwijania potrzeb informacyjnych, promocji tematyki bezpieczeństwa, promocji czytelnictwa

Dziękuję za uwagę

Agnieszka Młodzka-Stybel
Ośrodek Informacji Naukowej i
Dokumentacji CIOP-PIB
agmlo@ciop.pl